

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Reg. 13.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

REGULA XIII. SUMMARII
DE EXERCITIO OPERUM HUMILIORUM.
EXHORTATIO I.
IN EANDEM.

Proponit suscipienda esse ea opera humilitatis, à quibus sensus magis abhorret.

T H E M A.

Vilior fiam, plus quam factus sum, & ero humilis in oculis meis. 2. Reg. 6. 22.

Vel ex Regula.

Vel: *In exercendis operibus humilibus promptius ea suscipi convenit, à quibus sensus magis abhorrebit. Reg. 13.*

David in flore juvena etiamnum constitutus, cum inter fratres minimus esset, aliis martem prosequentibus, & volitantibus in armis, ipse ad custodiendos ovium greges à parente amandatus est. Eo in munere exercebat sese paulatim, majora indies fortitudinis & victoriæ specimina præbendo, gregemque à bestiis propugnando: & primò quidem ursum, agniculum fortè quempiam, innat à ferocia aggredi parantem. invalit, stravit, enecuit: hanc victoriâ parvâ animatus, leonem quoque irruentem, atque è grege

vervecem, rictu, unguibusque apprehensum, rapere ac dilaniare molentem, fortiter tenuit, & pedes liberatè interemit; quibus victoriis in tantum juveni increvit animus, ut deinceps difficiliora etiam certamina haud retumidârit. Novitii, quemadmodum David, in Religione Fratres sunt minimi; qui. Fratribus natu majoribus in campum prodeuntibus, & contra hostes hygios pro salute animarum dimicantibus, custodiunt gregem suum, suos nimirum sensus, cupiditates & potentias, quo in munere S. Patriarcha noster eos morem animùmque Davidis induere exoptat; ac methodum eximiam sensus & vitia debellandi suggerit; ut scilicet, nausæ & horrore in operibus vilibus at-

que abjectis, instar ursi aut leonis in eos
irruenti, animosè resistant, ac fortiter re-
pellant, & hac ratione à facilioribus, ad
difficiliora, magisque ardua certamina
& victorias assurgant.

Id quod præfente exhortatione de-
clarabimus.

I. Primò igitur vincendus ursus, in
nos, operibus humilibus intentos, insili-
ens; qui prosternitur, dum calcata sen-
sualitatis repugnantia, horroreque re-
pullo, functiones humiles magnà ala-
criteate & promptitudine obimus. E-
jusmodi officia abjecta ac humilia cen-
sentur, quæ ab hominum fæce & me-
dialtibus exerceri solita, à mundo, vilia
reputantur; hominèque primarij ab-
horrent, & dedignantur: Religiosi verò
virtutis assequendæ Christi que imitan-
di studio, ultro suscipiunt. Qualia sunt,
scopis pavementum evertere, lances
tergere, ollas, cacabosque mundare, co-
co in culina ministerii operam navare;
peregrè adventantibus pedes abluere,
in Nosocomio, aut gomi infirmis mini-
strare, cibos mensæ inferre; aliæque si-
milia, quibus S. Fundator noster Tyro-
nes exerceri, ac probari desiderat, Cap.
4. Exam. Ut hoc modo sensualitatem
tubigant, saltum deponant, humilitate
que virtutem acquirant: ejusmodi enim
functiones humiles & in opinione vul-
gi viles, ad animi demissionem mirifice
conducunt: *Humiliato enim corpore, humili-
atur & anima*, ut ait S. Doroth. serm. 2.

At hic occurrit interdum ursus par-
vulus in nos insiliens & agniculum auf-
ferre parans; quando nimirum caro re-
pugnat, quando difficultas se ingerit,
sensus abhorret, jam calor, jam frigus,

jam fœtor, jam fœditas nauseam ac fa-
stidium parit; jam ipsa laboris mole-
stia, inclinationi nostræ adversa tetra-
hit & retardat. Verùm ursus hic gene-
rosè invadendus est, & nullo negotio
sternetur: modò insultum ejus retun-
dendi methodum calleamus. Quamnam
verò ista methodus? Sumendum illico
scutum fidei: capiti imponenda salutis
galea; stringendusque gladius Spiritus:
aut quod Jobi 4. suggeritur: *Pones circu-
lum in naribus ejus*. Ursus molles & per-
acris sensus nares habet: inferre illis cir-
culum & domabis. Cogita circum vel
annulum æternitatis omni sine caren-
tem: pensa laboris, nauseæ, aut molestiæ
brevitatem, æternitatis longitudinem,
bonorum futurorum, quæ humilitate ac
patientia acquiruntur, diuturnitatem;
& exemplo horror concidet, & mole-
stia, asperitasque lenietur. Est, fœtor, dif-
ficultas nonnulla in ejusmodi operibus,
ac victoriis, sed semper tendit in ardua
virtus: *ὄξυλα, ταχέα*: difficilia quæ
pulchra. Quis nobilis, quis heros & ath-
leta, in acquisitione gloriæ sensum non
superat? Quod incipientibus difficile,
proficientibus facile, jucundum perfe-
ctis accidit: & vel ex hoc collige, in quo
perfectionis gradu verseris. S. Fundator
noster de quopiam Fratre nostro mura-
rio, Antonio nomine, assererat: Quot
collocabat lateres, quoties tundeat
malleo quoties calcem apponebat, tot
sibi in cælo coronas adornabat. Simili
modo de operibus humilibus dicere li-
cebit: quot lances tergis, quot mensæ
infer feracula, quot pulveres everris, tot
coronas & diademata in cælesti gloria
tibi fabricas.

N n 3

Alium

Alium vincendi modum suppeditat obedientia; quam in præsentē Regula Legislator inſinuat hiſce verbis: *Si injunctum fuerit, ut in eis ſe exercent.* Si itaque ſenſus abhorreat, ſi repugnantiæ ſe prodat, extemplò clypeum obedientiæ oppone: Obedientiæ imperat, ac per illam DEUS mandat: quare parendum eſt, cedendum eſt, quamvis corruptæ naturæ, ſenſualitatique vis nonnulla inferenda veniat: Dic cum Prophetâ Regio Pfäl. 72. *Ut jumentum factus ſum apud te.* Ideòque onera religionis feram, viliffimæque obibo libens munia, propter te, DEUS, & propter nomen ſanctum tuum, qui equum curru jungit, licet is fremat ac recalcitret, conſtanter tamen illi jugum imponit, & aratro, euruive adaptat, atque ad trahendum ſcuticâ propellit. Religioſus, ait S. Baſilius, *ſe Dei in Religione mancipium eſſe arbitretur*, adeòque intra terminos ſervitutis ſe contineat, ex aliena, non ſuâ voluntate cuncta peragat, mancipiique inſtar ex arbitrio Domini ſemper dependeat.

Charitas quòque animat, & ad uſum iſtum ſuperandum roborat: vilia enim officia minimè aſtimanda ſunt abjeſta ac vilia; ſed pretioſa & excellentia; utpotè à Caritate, virtutum omnium Reginâ, imperata, nobilitata ac inaurata; cùm ex amore erga Deum & Proximum obeantur. Mundani corticem duntaxat exteriorem reſpicientes, ea vilia autumant & deſpecta; at cæleſtes Genii, virique perfectione conſpicui latentem charitatem inſuentes pretioſiſſima reputant. Hos inter S. Baſilius in Conſtit. monaſt. c. 24. ait: *Debet cultor*

pietatis viliora etiam munia magno ſtudio, atque animi alacritate ſuſcipere; ſcilicet nihil eſſe minutum & vile, quod Dei cauſâ fiat: ſed grande & ſpirituale, huiusmodi, quod cælum nobis & præmia cæleſtia conciliet.

Aliam ad uſum hunc detrimendum praxin docet nos S. Franciſcus Borgia è Duce Gandiæ Tertius Societatis Jeſu Præpoſitus Generalis; armis propriis hoſtem jugulare ſolitus. Verſabatur is in Xenodochio, inter pauperes & hominum quiſquiliis; quando humanâ ſpecie Cacodæmonem ſuperbia appellentem audivit: *Quid tibi hic negotium? Tantiſ omniſis, in hominum face qui verſari potes? Retudit ſaltim Franciſcus: Equidem miror magis te tam ſuperbo prædicum ingenio, miſerum me atque peccatorem appellare dignatum.* Neque ullus dubitandi locus relinquitur, quin idem generis humani hoſtis, eundem Vicum ſanctum, ſub vitâ potiſſimum religioſæ primordia, ſummo ſtudio in omnia ſenſualitati atque aſtimationi propria contraria incumbentem, roſtro ac unguibus urſinis petierit. Dum enim in Ognatenſi Tyrocio ipſe etiâ inſum Tiro operam coco juvando conſtanter addiceret, Sociorum communè ſervum, Domûſque mediaſſimum ageret, ſigna & aquam comportaret; verreret pavimentum, lanceſ & ollas mundaret, omniâque tyronis ex infima conditione munia obiret: pedibus etiam ſingulorum exſpiculandis identidem advolveretur, errata ſua, lapſûſque deprecaretur, ac publicas reprehentiones & poenas flagitaret: Ad hæc dum exerraret in pagis vicinos, ſacco mendicantium mort

onustus, panem ostiatim, & stipem mendicaret, alias tintinnabulo pueros convocaret; longo ordine eosdem ad templum vel forum eanentes duceret, ibidemque explicaret Fidei rudimenta & quæ interrogando qua scriptis eadem repetendo inculcasset; quis Ursum stygnum scriptis in ipsum inhiisse, & vel Ducis Gandia dignitatem, vel operum illorum vilitatem objectasse ambigat? Quis quoque Ursum hunc consueto gladio: *Franciscus peccator* (quod nomen hoc proprium fecerat) jugulatum fuisse, in dubium revocat?

Inhiërat sane in Ironem quempiam Septimanæ; qui à lancium sordibus purgandis penitus abhorrebat; & invitæque hoc onus, cetera perlibenter suscipiebat. Accidit fortè ut Septimanam veniret S. Franciscus Borgias; qui ut Novitii hæc in parte difficultatem accepit, quò metum inanem illi eximeret, eo labore persansctus, altero spectante, aquam sordibus inde inquinatam toto ore haurit, hoc spectaculo fractus Adolefcens, ad pedes illi accedit, veniæque exorata, horrorem nullum amplius aut nauseam expertus est. *Tanner. pag. 127.*

II. Debellato Urso, ad robustiora certamina paulatim ascenditur, & cum Davide Leo prostermitur; in quo gravior difficultas cernitur, quæ à levioribus ad difficiliora scandendo superatur. S. Indarum Apostolus Xaverius Lib. 1. Epist. 5. Literis ad Socios Goanos exaratis hæc inseruit: *Fortassis intra biennium plurimos vestrum in Japoniam per literas evocabo. Ubi utique Leones plurimos id est objecta ardua superanda*

occurrent, ubi opera heroica Heroibus generosis digna exantlanda se offerent. Verùm quinnam sanctus hic Thaumaturgus requirit interea animi præparationem? *Proinde* (inquit) *meditamini interea, ac diligenter colite humilitatem; omnibus in rebus, a quibus depravata natura abhorret, vos ipsi vincite.* Hæc victoriâ eluctabimini ad ardua, heroicæque facinora.

Ea quippe facta Heroum, magnorumque Sanctorum intelligo, quibus ipsi insolitatis, raris, eximisque victoriis, seipfos ad stuporem magis aliorum, quam ad imitationem devicerunt; stygiosque Leones confuderunt, aut Spiritus sancti peculiari instinctu, aut obedientiæ expressæ permisso, ac proinde Tyronibus, nisi duce obedientiâ, Superiorumque facultate obtentâ, minime æmulanda.

Leonem hujusmodi, & naturæ horrorem devicit S. Patriarcha noster Ignatius, quando Manresæ in hospitali domo ministravit ægrotis, & pus non semel ex ulceribus eorum batit. *Tanner. pag. 4.* Leonem similem stravit Sanctus Franciscus Xaverius, quando exemplo S. Catharinæ Senensis Venetiis in hospitali incurabili, ut vocant, ægris serviens pus ex eorum ulceribus exfluxit, ut sensus sui delicatioris fastidia frangeret; & quam purulenta & graveolentia illa semi-cadavera tractans refugam sentiebat nauseam, forti Caritatis violentia ulcisceretur. *Bartolus in vita L. 1. m. 4.* Leonem æquæ, si non magis ferocem superavit V. P. Bernardus Colnago, quando sepulchrale Collegii conditorium ingressus, ibique

ibique recens defuncti Patris Theologi
cranium manibus prehensum diu
tenuit, verbis tenerrimis allocutus fuit,
ac mundi, carnis, sui que victor egregius
defluam ex putrefacto capite tabem,
quæ manibus infusa erat, ingenti Spiritu
hausit; duo inde rara cæli dona conse-
cutus; scilicet ut nullas ex eo tempore
fordes, tabemque ægrotorum salidiret;
& miro pietatis sensu, & cælesti qua-
dam dulcedine semper deinceps liqui-
do perfunderetur. Joannes Paulinus in
vita L. 2. c. 19. §. 6.

Neque recentiorum pugilum, cum e-
jusmodi leonibus duellantium præclara
defun. exempla: atque ut è sexu fragi-
liore unum atroxamus. Obiit ætate mun-
dæ anno 1686. 26. Julii. Venerabilis &
opinionè non vulgaris sanctitatis con-
spicua, Virgo Deo Devota, Joanna de
Randerath, ingenti & ad stuporem fer-
vido sui vincendi Spiritu semper inflam-
mata; quæ S. Franciscum Xaverium i-
mitandi desiderio, petita obtenta que à
Conscientiæ arbitrio facultate, è cufus-
dam virginis foetenti ulcere, pus magno
fervore hausit: ac denuò petita veniã,
ternarum Salutationum Angelicarum
spatium lambendo & exfugendo idem
ulcus insumpfit, eoque peracto magnas
Patri pro indulto hoc favore grates re-
tulit. Eadem Virgo reperit fortè in hor-
to suo, molles, sit venia verbo, felis for-
des, vetribus scatentes, quibus conspe-
ctis sub initium eo perculsa horrore fuit,
ut ocyus profugeret; mox tamen re-
sumptis animis redux, quo nauseam ge-
nerosius vinceret, prona faciem in sor-
dibus istis diu multumque volutavit,
linguã allambit; idque non unã dunta-

xat vice, sed totius hebdomadiæ decur-
sive quotidie. Verè heroina, sui domandi
cupidissima.

Sed ne longè abeamus, vel in hac ip-
sa Probationis Domo Trevirensi (ubi
hæc scribimus) hujusmodi victoriæ ho-
culenta exempla non desideramus. Vi-
xit in ea R. P. Mauritius de Büren, vir in
sæculo magnus, illustrissimæ suæ fami-
liæ, antiquissimorum Baronum & Dy-
nastarum Bürenium superites ultimus,
Cæsari à consiliis intimis, & Camera
Imperialis Spirensis Præses: is ubi reli-
cto Baronatu Burano, nec non Gellia-
no, Ringelsteiniano, ac Volterranis Do-
minis, has probationis ædes subit, inter
victoriæ sui strenuè se totum impendit,
verè implens illud Ecclesiasticè: *Quantus
magnus es, humilia te in omnibus, & cum
Deo invenies gratiam.* Quare non solum
ufos, opera humillima obeundo, Cocus
in culina ministris ferviendo, stibit-
lum purgando, domum verrendo, lan-
ces tergendo, devicit; verum etiam le-
nem superavit. Accidit enim ut Cocus
accedans servitia sua oblaturus, eundem
in evacuanda fovea, in quam culina for-
des defluunt, occupatum reperiret, in-
terrogaretque, si quid agendum foret,
aut num opem in aliquo ferre posset:
subinfert Cocus, si placet me juvare, gra-
tum accidet: placet enim vero ait P.
Mauritius, foveamque istam usque ad
fundum exhaulit. Eoque peracto, de sui
victoriã gaudere ac tripudiare est visus.
Ut vita ejus manuscripta perhibet. Ex-
emplo hoc animati, dum ante biennium
eadem cloaca, integræ diei spatium, curam
implendo & attrahendo per funes, o-
vacuaretur, Tyrones complures, ubi
manus

manum admovère, opemque fortiter
& constanter tulere, non sine sui
victoriâ.

Quapropter, Dilectissimi, secundum
hanc Regulam strenue exerceamus nos
in iis operibus vilibus atque abjectis,
à quibus sensus noster delicatior magis
abhorret: Et si ursus quispiam nobis
occurrerit, id est, si nausea, si fastidium
aut horror nos incesserit, circulo æterni-
tatis eum compescamus, aut obedientiæ
ac caritatis freno eum cohibeamus,

ne nos mordeat. Ita paulatim cum
Davide animos erigemus, confortabi-
murque ad Leonem quòque aggredi-
endum, sed non nisi quando vehemens
Spiritus Sancti impulsus nos urferit, &
Superiorum, Dei locum tenentium,
facultas ejusmodi inusitata indulserit.
Quod si præstiterimus, non solum victo-
riam plenam sensualitatis; sed etiam
profundissimæ demissionis & obe-
dientiæ virtutem, Deo adjuvan-
te, reportabimus.

EXHORTATIO II. IN REGULAM XIII. SUMMARI.

Suadet amplectendas sui confusiones.

T H E M A.

Proposito sibi gaudio sustulit crucem confusione contemptâ.

Hebr. 12. 2.

Vel ex Regula.

DAVID, in vernantis
ætatís flore ad gregis
custodiam à Patre
ablegatus; à minore
paulatim ad majus
fortitudinis speci-
men edendum commisus est; nam primo
certamine Ursum trucidavit; deinde
Leonem in frustra discepit; denique
Goliathum Philisthæorum Gigantem,
virum robore validum, animo tumidum,

staturâ procerum, audaciâ ferocem,
loricæ, galeæ, hastæ & gladii armaturâ
præfidentem aggredi, & cominus
cum eo decertare non est reveritus. Et
quamvis in arenam descendere paranti
Saul Rex oggereret. 1. Reg. 17. 33.
*Non vales resistere Philisthæo isti, quia
puer es, hic autem vir Bellator est ab ado-
lescentia sua.* David tamen animum
non despondit; sed Regem bono animo
esse iussit, & adductis prioribus fortitu-
dinis

o o

dinis

dinis exemplis animavit, dicens: *Nam & Leonem & Ursum interfeci ego servus tuus: erit ergo & Philisthaus hic, quasi unus ex eis.* Erectus igitur Saül, cum armis suis, galeâ, lorica & gladio munivit. At ipse opposuit: *Non possum sic incedere, quia non usum habeo;* & tulit baculum suum pastoralem, & quinque limpidissimos lapides, atque ita adversus Philisthaum proceffit, molèmq; illam carneam stravit. Haud ablimili ratione nobis pugnandū est, & primò quidem, ut exhortatione proximè præcedente declaravimus, ursus & leo sensualitatis prosterendus est; eoque prostrato, contra spiritum superbiz, tumidum & ferocem, instar Goliathi nos quotidie oppugnantem, heroico quodam ausu in certamen descendendum est, armorum loco assumptis, baculo crucis & quinque limpidissimis lapidibus, id est, sacris ejus vulneribus & confusionsibus ab ipso in cruce perlatis, nec non favoribus, præmiis & Sanctorum exemplis, quibus ad generosa facinora & confusions inignes pro Christo subeunda animabimur; ut exhortatione præsentè ostendemus.

Confusio
quinta
plex est.

Inter alia humilitatis heroicæ exercitia locum non postremum occupat studium efficax quærendæ, ex Dei amore, nostræ coram aliis confusionis, & qui inde nasci amat apud imperitos, rerumque cælestium ignaros, contemptus. Honestæ autem ac laudabilis hujus nostræ coram aliis confusionis materia ad quina fermè capita reducitur. Primum est publica defectuum nostrorum manifestatio, sive eos ipsi

proferamus, sive ab aliis Superiorum consensu aut imperio detegantur. Alterum confusionis genus, vilia & abiecta officia, mundi que judicio despecta complectitur; qualia sunt domuum, arearumve publicè verrere, multis spectantibus: cum pauperibus in loco cunctis pervio cibum sumere, oblatum stipem cogere; quod passim primigenis Societatis nostræ Patriarchis in more positum fuit. Tertium genus est in Nosocomiis agris deservire, & palam res eorum fordidas & inquinatas abluere, quod hodie in Italia Titonibus nostris in more est positum; aut in foro, macellorūve cœmptas, humeris injectas domum deferre. Quartum genus est, viles, squalidas, obsoletas, attritas, centonibusque confutas vestes gestare, quod quodque Novitiis usitatum est, dum antiquâ, tritaque lacernâ sese ambiunt, humilitatis exercendi gratia. Quintum genus est, in accusationibus, vel pœnis injunctis, innocens licet sit, excusationem, purgationem, defensionemque nullam prætexere: quod Sanctis compluribus familiare extitit, & viri perfectionis avidi etiamnum æmulantur. His adjungi potest: Si juniores te, minusque, ut reris, dignitate præterito, ad honorum gradus promoveantur; non absque multorum, causam ignorantium admiratione; aut si te ex honoris culmine in imum, nullâ datâ ansâ, dejici videas: ut in his aliisve casibus ruborem & confusionem debelles, Philisthaumque honoris & propriæ existimationis prosternas; sequentibus quinque lapidibus limpidissimis utere.

I. Primum

I. Primus limpidiſſimus lapis, quo Philisthæum, id est, confuſionem tui in rebus abjectis vincas; est *Divinum beneplacitum*, seu consideratio, certissimæque persuasio, ejusmodi victorias Deo Optimo Maximo gratissimas accidere & perplacere. Id autem velex eo liquet, quòd Deo gratissima sit humilitas: Deus enim, ut David Psalm. 112. concinit: *Humilia respicit in celo & in terra.* Ex visu autem amor nascitur. Hæc ratione respexit Saul in oculis suis parvulum & humilem, in agris asinas Patris sui quærentem, aspexit, placuit, & per Samuellem eum in regem unxit. 1. Reg. 9. Respexit quòque Davidem parvulum, & inter octo fratres natu minimum, & in pascuis oves pascentem; aspexit, placuit, & eundem quòque per Samuellem omnibus fratribus prælatum unxit in regem. 1. Reg. 16. Respexit etiam Beatissimam Virginem. *Respexit humilitatem ancilla sua,* & placuit ei, atque ad Matris Dei dignitatem evexit. Respexit Zachæum staturâ pusillum, & coram populo sicomorum conscendendo, confuſionem sui minimè reformidantem, & in domum ejus Salvator divertit.

Placet ergo Deo humilitas, ac proinde tolerantia prompta confuſionis quæ & soboles & parens humilitatis est, & semita ad gradum humilitatis sublimiorem, displicere haud poterit.

Deinde. Si Deo, qui Dominus virtutum est, omnes virtutes mirificè placent, quantopere ipsi placeat necesse est humilitas, quam S. Cyprianus Serm. de nat. SS. 45. *Fundamentum sanctitatis* appellat: Joannes Abbas apud Pal-

ladium, *fundamentum*, non qualecunque sed *primum omnium virtutum*: S. Chrysostomus Hom. 30. in Acta; *matrem, & radicem, & altricem, & fulimentum, & vinculum honorum*; quæ non virtutes duntaxat, sed (ut Christus revelavit S. Birgittæ Lib. 6. c. 1. 16.) *ipsum Deum in cor introducit.*

Rationem hujus ulteriorem reddit sanctus Cyprianus de zelo & livore. *De humilitate* (inquit) *ad summa cresimus: didicimus unde placeamus. Deus veritas est, quam obrem & diligit veraces, & odio habebit mendaces: Superbi verò mendaces sunt & stulti, qui cum nubi sint, se aliquid esse putant, & ab hominibus magni haberi volunt, qui digni odio habentur. At humiles sunt veraces, qui sentiunt se nihil esse, qui seipos despiciunt, & ab aliis despici cupiunt; unde & equum est ut à Domino diligantur. Et quidem quos Dominus diligit, extollit, & ejus diligere, esse hominem & ditare est. Quis igitur ut Deo placeat, hominibus displicere refugiat? Quis ut Dei dilectionem, honorem, elevationem promereatur, hominum irrisionem & confuſionem subire detrectet?*

II. Alter limpidiſſimus lapis, quo Philisthæum petamus, & confuſionem libenter suscipiamus; est consideratio favorum cælestium, quos Divina Bonitas, confuſionem, Dei amore quærentibus elargitur; neque enim infinita Numinis liberalitas ab homine vinci se sinit. *Deus humilibus dat gratiam.* Jac. 4. *Humiliare Deo, & expecta manum ejus.* Eccli. 13. 9. *Qui emittit fontes in convallibus.* Psalm. 103. *Qui intueris abyſſos Dan.* 3. Id est, cognitione sui dejectos, intueris, ut exaltes, & de stercore erigas pauperes.

O 2 Exem.

II.
Favores
cælestes.

Exemplum habemus in Rege Achab ; cui ob impietatem gravissimas DEUS pœnas comminatus est per Eliam, Prophetam. L. 3. Reg. c. 21. *Si mortuus fuerit Achab in civitate, comedent eum canes ; si in agro, volucres cali.* Verùm quoniam egit pœnitentiam, publicamque sui confusionem subiit, ibidem §. 37. dicitur esse sepultus in Samaria. Quam ob rem verò ? *Quia Scidit vestimenta sua, & operuit cilicio carnem suam, jejunavitque & dormivit in sacco, & ambulavit demisso capite.* Hâc de causâ factus est fermo Domini ad Eliam Thesbiten : *Nonne vidisti Achab humiliatum coram me ? Quia igitur humiliatus est, non inducam malum in diebus ejus.* Hâc perpendens S. Basilius exclamat : *Si homo impius humiliatione externâ Dei iram placat, & flagella à domo suâ avertit ; quantum magis justus, & Dei servus, ac religiosus Deum sectet ad concedendam ei perfectionem ?*

Exemplum quoque luculentum præbet S. Maria Magdalena, nobilis Domicella. sæculi vanitatibus dedita, quæ non absque magnâ sui confusione in domum Simonis Pharisei intravit, in omnium convivatum mensæ accumbentium conspectu, ad pedes Christi sese abjecit, eosdem lavit lacrymis, capillisque terxit, rem non modò redemptori gratissimam præstitit, sed complures favores eximios reportavit. Ponderat id S. Gregorius : *Ardens dolore, flere etiam interepulas ac convivantes non erubuit ; nam quia semetipsam graviter erubescere intus, nihil esse credidit, quod verecundaretur foris.* At quidnam hâc ingenti confusione sui promeruit ? 1. Remissionem peccatorum. *Remittantur ei peccata multa, & Christi Domini defensionem ; Simon*

videt hanc mulierem ? Aquam pedibus meis non dedisti : Hac autem lacrymis rigavit pedes meos. 3. Lazari fratris sui resurrectionem à mortuis. Quâ de re præclarum extat ipsiusmet Christi testimonium in revelationibus S. Birgittæ L. 4. c. 74. ubi inter causas quaternas resurrectionis Lazari hanc recenset : *Quia Maria Magdalena humilitas tantum meriti in lotionem pedum meorum, ut sic in conspectu multorum letaretur & honoraretur.*

Exemplum recentius nobis exhibet V. Pater Bernardus Colnago Societatis nostræ Sacerdos, qui cum interitis sentiret impelli se, & à P. Rectore suo Antonio Spinello. Viro sancto & hujusmodi confusionibus addicto, Neapoli, veniam obtinisset, vestemque laceram & ex centonibus confutam induisset, ac devictâ ingenti, quam ab eo sentiebat, repugnantia, præcipuas urbis plateas obivisset, cum magnâ sui confusione & pudore, quippe multis in ea notus, & publicus Theologiæ Professor ; atque ob id factum contempus, irritus, & à multis ad insaniam redactus habitus esset ; & ipse id ex eorum ore accepisset, Deus illum ab eo tempore copiosissimè suis donis & gratiis gratis datis ac virtutibus cumulavit : nam primò excellentissimum ei contulit donum concionandi, hominumque corda permovendi ; deinde donum prophetiæ ; denique donum patrandi innumera, eaque manifesta miracula : quemadmodum ipse R. P. Nicolao Lancicio Romæ retulit. Atque hic Opusc. 8. de humil. testatur. *Quem verò tanti è cælo favores ad quandam coram mundo confusionem tolerandam non alliciant ?*

III. Tertius limpidiſſimus lapis est

consideratio exempli Christi Domini : Quanta enim ejus humiliatio extitit, cum ad sordidos Apostolorum & Judæ pedes sese abjecit? Hoc sciens Dominus, ait S. August. tra. 10. in Joan. humilitatu Magister & clarum speculam ejus, cum in se humilimus esset, nec ullo modo ejus acquitenda egeret, & nos viam hanc doceret, toto tempore privata vita sua, ad trigessimam aetatem, innumerata horum humilium operum exempla præbuit. Luc. 2. Et post conciones mirum illud exemplum lotionis dedit, à Discipulo humilissimo, quem diligebat? *IESUS, tam distinctè descriptum. Quod Reges & Principes imitari cœperè.*

Sed quanto major Domini depressio & confusio, quando ligatus per compita ductus? Qualis confusio, quando publice coram Anna in faciem cæsus? Qualis confusio, quando ab Herode ut stultus illulus, à Pilato, spinis coronatus, totiusque deformatus populo propositus, ac denique in cruce actus? Quando proposito sibi gaudia sustinuit crucem confusione contempti? Hebr. 12. Si hæc Rex, quæ sita Subditi? Si ista Magister & Dominus. quid Discipuli & Servi?

IV. Quartus lapis, superbiz strator est consideratio Exempli Sanctorum, Regem ac Ducem suum strenuè insequentium: & mundi gloriam, sui confusione superando calcantium. Non commemorabo hic prolixè Prophetam Isaiam, qui dum c. 20. à Deo iustus est se exuere: *Solve facium (id est cilicium) de lumbis tuis, & calcamenta de pedibus tuis tolle: mox obediuit: & 2. Fecit sic vadens nudus & discalceatus.* Non absque maximâ sui confusione & verecundiâ, ut portenderet summam & extremam nuditatem,

spoliationem, captivitatem & ignominiam tolerandam in Aegypto & Æthiopia ab Assyriis. De quo S. Ambrosius L. 6. epist. 36. ad Sabinum Episcopum scribit: *Non est confusus Isaias, qui nudus & discalceatus per populos ibat, oracula clamans caelestia.* Præteribo quoque ingentem Jeremiæ Prophetæ confusionem, quando Deo iubente, c. 27. 2. *Fac tibi vincula & catenas, & ponas in collo tuo. Ligatus fuit catenis, quo portendebatur Nabuchodonosorem Judæis, aliisque gentibus jugum impositurum servitutis, eo quod ipsi excussissent jugum Domini, dicendo, non serviam Jer. c. 20.*

Omni ignominia & confusione contemptâ, quàm liberè & candidè sua delicta Sancti vulgavère? Quoties David se in iniquitatibus conceptum, egenum, pauperem, mendicum, vermem, non hominem, sed opprobrium hominum proclamat? Quoties Doctor Gentium se indignum Apostoli nomine, Ecclesiæ persecutorem, blasphemum, contumeliosum, peccatorum primum palam profitetur? An non Augustinus furta sua enarrat, totique mundo evulgat delicta sua L. 1. Confess. c. 19. &c.? An non Hieronymus Epist. ad Chromatium sua scelera recenset & apertè fatetur, se in lubrico adolescentiæ itinere lapsum esse. Et Epist. ad Heliiodorum, se ob luxuriam naufragium passum esse? An non quoque S. Bernardus serm. 54. in Cant. S. Nazianzenus, S. Basilus, S. Ephrem, S. Anselmus & alii delicta sua enarrant & propalant? O egregios mundi & honoris sui contemptores! ô insignes confusionis & ignominie appetitores!

O o 3

Illustre

Illustre in alio confusionis genere recenser Albertus Crantzius Hamburgensis Decanus, ibidem in summa ædētū mulatus, & statū honoratus L. 8. Saxonie c. 7. De Adolpho Holfatæ Comite, qui relicta filiis Toparchiā, Ordinem S. Francisci amplexus, in oppido ditionis suæ, lac ostiatim à subditis suis emendicare solitus fuit: cūque lac in hydria portanti. Filii media in platea equis phaleratis vecti ac magno comitatu stipati occurrerent, nonnihil humani passus, dum rubore perfundi inciperet, hydriam in caput effundens invertit, dicens: *Hic erubuisi Christi pauperiem, lac in manibus bajulans; nunc vel in capite ostende, quid portaveris.* Actū hoc heroico confusionis sui Comes non solum grandem in celo coronam, sed & hic eximium humilitatis gradum, & sui victoriam præclaram obtinuit.

V.
Præmia
Beatorum.

V. Quintus lapis, ut verbo attingamus, ne prolixiores sumus; quo metum confusionis dejicias & ferias, est celestis gloria: non enim fallit æterna Veritas, dicens: *Qui se humiliat, exaltabitur.* Lucæ c. 14. Quod & ipse Salvator expertus est: *Humiliavit semetipsum, usque ad mortem, mortem autem crucis, ignominiosissimam; Propter quod & Deus exaltavit illum & donavit illi nomen, quod est super omne nomen.* Ad Philip. c. 2. 8.

Quapropter, Dilectissimi, cum Davide, contra Philisthæum forti pectore, manūque diuicare decernamus. Occurrit non raro materia, aut occasio confusionis: jam enim ipsimet sponte defectus ac tentationes nostras Præsidi detegimus; aut ejusdem permissu palam recensemus: jam excessus nobis

insinuantur ab aliis (quemadmodum Davidi à Nathan.) aut publice non absque confusione quapiam, recitari jubentur, ut disciplina fiat factis, ac corrigantur. Alias Religiosis viris, ac potissimum Tyronibus, humilitati exercendæ & acquirendæ gratiā, ob eunda veniunt officia abjecta & vilis, quam operam navant infirmis, aut vitis, obsolescentibus amicumque integumentis, aut strepem cogunt ostiatim, aut ex errore, reprehensionem innocenter sustinent, penamque dare coguntur. Omnibus autem illis nonnulla sese immiscet confusio ac verecundia; quæ adolescentes in perfectione, nondumque robustos instar Philisthæi aggreditur, ad confictum lacessit, atque impugnat. Quod si vobis id contigerit, confictim cum Davide unum è quibus lapidibus prædictis depromite, eum fundæ intellectus imponite, considerando circumducite, hostemque petite. Nunc divinum beneplacitum, quamque Deo accepta sit confusionis ejusmodi victoria pensate: nunc favores vincuntibus à Deo præstari solitos, animo volvite; nunc in Christi Domini ac Sanctorum exempla heroica, mentis aciem defigite; nunc præmia cælestia & æterna ad trutinam revocate. Quibus tantum vobis roboris accrescet, ut & hostes prosternatis & animo libentis, secundum Superiorum voluntatem, confusiones quaslibet subeat. His igitur animati, si publica eveniat reprehensio, promptè acceptate: si labores viliores exantlandi, haudquaquam obmurmurate: si elemosyna vicatim

corro-

corroganda, alacriter parere, vestimenta detrita cum gaudio gestare, in defectuum, non adeo gravium, delatione, apud Præfides, nequaquam vos purgare. Atque ita intimam animi demis-

sionem, solidam patientiam ac mansuetudinem, victoriam victoriam, ac promissa humilibus præmia caelestia reportabit.

REGULA XIV.
DE TENTATIONIBUS.
EXHORTATIO I.
IN EANDEM.

Declarat Naturam, causam, & varietatem tentationum.

T H E M A.

Fili accedens ad servitum Dei, sta in iustitia & timore, & prepara animam tuam ad tentationem. Eccli. 2. 1.

VEL:

Antevertere oportet tentationes, adhibitis earum contrariis. Reg. 14.

Itam hominis universam, cujuscunque demum conditionis aut status, ex sobi sententia militiam, aut de septuaginta Interpretum expositione, tentationem esse super terram, neminem vestrum fugit. Verum id vel maxime in vitam religiosam, in primis autem Tyronum, cadit: Unde illos cautè ac sapienter præmonet Sapientissimus Iesus Filius Sirach l. c. *Fili accedens ad servitum Dei, sta in iustitia & timore, instar rupis inconculsa, & prepara animam tuam ad*

tentationem. Curnam verò Dei servitium auspiciantem infestior molestat tentatio? In promptu causa est: & quidem princeps: quia Dei famulatum audiens, à servitute Sathanica recedit: quare is indignans se dominio hominis istius & jure herili privari, eum ut servum fugitivum persequitur, atque ad castra, jus & Dominum suum reducere satagit. Ita eleganter S. Isidorus L. 3. de summo bono c. 5. Quia, inquit, Diabolus in Sanctis intrinsecus non regnat, contra eos extrinsecus pugnat: & qui intrinsecus amisit dominium, extrinsecus commovet bellum. Causa altera est, quia in saeculo